

JEDINEČNÝ NEOPAKOVATEĽNÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL

571/2018

www.inky.sk

28. 6. 2018

... alebo niečo o tom, prečo každý človek kdekoľvek a kedykoľvek naozaj môže byť svätý a nič mimoriadne na to netreba

Pápež opakuje naliehavú a kategorickú výzvu Písma aj Koncilu: „*To, čo chcem pripomenúť touto exhortáciou, je predovšetkým povolanie k svätosti, ktoré Pán predkladá každému jednému z nás; povolanie, ktoré sa obracia aj na teba: „**Buďte svätí**, lebo ja som svätý“ (Lv 11, 44; 1 Pt 1, 16). Druhý vatikánsky koncil to dôrazne podčiarkol: „*Všetci veriaci v Krista akéhokoľvek povolania a stavu, vystrojení toľkými a takými spasiteľnými prostriedkami, sú Pánom povolaní, každý svojou cestou, na takú dokonalú svätosť, ako je dokonalý sám Otec.*““ (GE 10) a hneď pokračuje: „*„Každý svojou cestou,*“ hovorí koncil. *Takže netreba stratiť odvahu, keď človek hľadá na vzory svätosti, ktoré sa mu zdajú nedosiahnuteľné. Existujú svedectvá, ktoré sú užitočné, aby nás stimulovali a motivovali, ale nie preto, aby sme sa ich snažili kopírovať, pretože to by nás mohlo vzdialiť od jedinečnej a vlastnej cesty, ktorú má Pán pre nás. Dôležité je, aby každý veriaci objavil svoju vlastnú cestu a dostal to seba to najlepšie; to osobné, čo doňho Boh vložil (porov. 1 Kor 12, 7) a nevyčerpáva sa v snahe napodobňovať niečo, čo nebolo zamýšľané preňho.*“ (GE 11)*

Svätosť v živote každého jedného konkrétneho človeka je vždy niečo úplne individuálne, jedinečné. Pápež to vyjadruje slovami: „*To by malo každého povzbudiť a posmeliť, aby sa celý daroval, aby rástol smerom k tomuto jedinečnému a neopakovateľnému projektu, ktorý mal Boh preňho od začiatku večnosti.*“ (GE 13). Boh každého z nás stvoril úplne jedinečne. Dal nám jedinečné schopnosti a postavil nás do jedinečnej a neopakovateľnej situácie a podmienok.

Preto aj keď svätosť je vo všeobecnosti pre všetkých rovnaká – „*Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec*“ (Mt 5,48) a to po všetkých stránkach, od dokonalosti v láske a v dobre až po účasť na Otcovom božstve – **vo svojej konkrétnej podobe sa bude vždy líšiť.** Nakoniec, už od samého počiatku bola iná podoba Kristovej svätosti, inú podobu mala Pavlova svätosť a inú Petrova a inú Barbnabášova a inú Máriina či Jozefova. Všetci boli rovnako svätí a predsa svätosť každého z nich bola nakoniec vo svojom konkrétnom prejave a uskutočnení odlišná – a jedinečná, neopakovateľná. Nikto a nikdy už nebude môcť byť svätý rovnakým spôsobom ako Mária – a oni zase nikdy nebudú svätí totožne s niekým, kto prišiel či príde po nich.

Boh má teda pre mňa úplne jedinečný plán, jedinečnú víziu, jedinečnú podobu mojej vlastnej formy svätosti – a jej naplnením sa svätým skutočne aj stanem. Preto pápež varuje: „*Na spoznanie toho, aké slovo chce Pán povedať prostredníctvom niektorého svätého, sa netreba príliš zaoberať detailmi, pretože tam môžu byť aj chyby a pády. Nie všetko, čo hovorí niektorý svätec, je úplne verné evanjeliu; nie všetko, čo robí, je autentické a dokonalé. To, čo si treba všimnúť, je celok jeho života, jeho celá cesta posvätenia, tá podoba, ktorá odráža niečo z Ježiša Krista a ktorá vystúpi do popredia, keď sa podarí zostaviť zmysel celku jeho osoby.*“ (GE 22)

Podobne hovorí mystik Thomas Merton: „*Pre mňa svätosť znamená byť samým sebou a pre teba svätosť znamená byť tebou a tvoja svätosť nikdy nebude mojou svätosťou a moja svätosť nikdy nebude tvojou svätosťou, iba ak s výnimkou spoločenstva lásky a milosti. Pre mňa byť svätým znamená byť samým sebou. Preto otázka svätosti a spasenia je vlastne problémom zistenia kto som a v objavení svojho pravého ja.*“ (Semená kontemplácie)

Mechanické napodobňovanie formy svätosti svätých je viac

škodlivé než osožné. Obzvlášť, ak trebárs čítaním ich diel (ako je napr. *Denniček sr. Faustíny*) sa sústreďujeme na niektoré „pokročilé“ aspekty ich žitej svätosti bez toho, aby sme si všimli a uskutočnili najprv jej základy (úplnú vydanosť a zsvätenosť Pánovi v tomto prípade cez rehoľné sľuby, zanechanie všetkého pre Krista,...). *Potom sa náš duchovný život podobá človekovi, ktorý študuje najlepší spôsob zateplenia svojho domu a objednáva firmy, ktoré mu ho urobia – ale pritom ešte ani nevykopal základy a ešte ani nezačal murovať hrubú stavbu...*

Na druhej strane je táto jedinečnosť mojej osobnej svätosti dôvodom, prečo je svätosť možná vždy, všade a v akýchkoľvek podmienkach a akomkoľvek stave: „*Nato, aby sa ľudia stali svätými, nemusia byť biskupmi, kňazmi, rehoľníkmi či rehoľnicami. Veľakrát máme pokušenie myslieť si, že svätosť je rezervovaná len tým, ktorí majú možnosť držať si odstup od bežných zamestnaní, aby venovali veľa času modlitbe. Nie je to tak.*“ (GE 14) Thomas Merton tiež spomína niektoré **falošné mýty** o svätosti a svätých: „*Niektorí ľudia si myslia, že svätý ani nemôže mať prirodzený záujem o stvorené veci. Majú predstavu, že akákoľvek forma spontaneity alebo radosti je hriechne uspokojovanie „padnutej prirodzenosti*““ a pod.

A ako je to v skutočnosti? Merton píše: „*Práve preto, že sú ponorení v Bohu, sú schopní vidieť a vážiť si stvorené veci a práve preto, že milujú Jeho samého, sú sami schopní milovať každého. ... Svätec je schopný lásky ku stvoreným veciam a rád ich používa a zaobchádza s nimi dokonale jednoducho a prirodzene ... Oči svätca vytvorila svätosť zo všetkej krásy a ruka svätého posväcuje k sláve Božej všetko čoho sa dotkne. Svätec nikdy nie je urazený na nič. ... Keď sme zjednotení s Božou láskou, vlastnime v ňom všetky veci. Sú naše aby sme Mu ich ponúkli v Kristovi, Jeho Synovi. Lebo všetky veci patria synom Božím a my sme Kristovi a Kristus je Boží. ... Bez tejto dokonalosti nám stvorené veci neprinášajú šťastie ale len bolesť. ... Kým dokonale nemilujeme Boha, tento Ním stvorený svet sa nám zdá plný protirečení.*“ (Semená kontemplácie)

Menej poeticky a viac prakticky hovorí to isté aj pápež: „*Všetci sme povolaní byť svätými tak, že budeme žiť s láskou a ponúkať vlastné svedectvo v zamestnaniach všedného dňa, tam, kde sa každý nachádza. Si zasvätená alebo zasvätený? Bud' svätý(á) tak, že s radosťou prežívaš tvoje zasvätenie. Žiješ v manželstve? Bud' svätý(á) tak, že miluješ a staráš sa o svojho manžela a o svoju manželku, ako Kristus o Cirkev. Si robotník? Bud' svätý tak, že poctivo a kompetentne konáš svoju prácu v službe bratom. Si rodič alebo starý rodič? Bud' svätý tak, že trpezlivo učíš deti nasledovať Ježiša. Máš autoritu? Bud' svätý tak, že sa zasadzuješ za spoločné dobro a vzdávaš sa osobných záujmov.*“ (GE 14) Tak to učil už Pavol: „*Myslím teda, že je to dobré - pre terajšie ťažkosti -, že je dobre, keď človek ostane tak, ako je.*“²⁷ *Si viazaný k žene? Nevyhľadávaj rozluku. Si bez ženy? Nehľadaj si ženu.*“ (1 Kor 7,26-27) A potom vysvetľuje, že **prejavom svätosti ani tak nie je to čo robíme, ako to ako to robíme:** „*Hovorím, čas je krátky, aby napokon aj tí, čo majú ženy, boli, akoby ich nemali;*“³⁰ *tí, čo plačú, akoby neplakali; tí, čo sa radujú, akoby sa neradovali; tí, čo kupujú, akoby nič nevlastnili;*“³¹ *a tí, čo užívajú tento svet, akoby ho neužívali, lebo tvárnosť tohoto sveta sa pomíňa.*“ (1 Kor 7,29-31)